

**Siuntion kunnan esi- ja
perusopetuksen
opiskeluhoitosuunnitelma
1.10.2025 alkaen**

Sisälllys

1.	Johdanto	4
2.	Opiskeluhoルトosuunnitelman sisältöä ohjaavat keskeiset säädökset ja määräykset.....	5
3.	Opiskeluhoルトon kokonaisuus, toiminnan tavoitteet ja keskeiset toimintaa ohjaavat arvot Siuntiossa	5
3.1	Yhteisöllinen opiskeluhoルト.....	7
3.2	Yksilökohtainen opiskeluhoルト	8
4.	Opiskeluhoルトon järjestämisvastuu	8
5.	Tiedottamis- ja ohjausvelvollisuus.....	8
6.	Opiskeluhoルトon palvelujen tehtävät.....	9
6.1	Opiskeluhoルトon psykologipalvelut.....	9
6.2.	Opiskeluhoルトon kuraattoripalvelut.....	10
6.3	Kouluterveydenhoitajan palvelut	11
6.4	Koululääkäri	12
6.5	Neuvolan terveydenhoitajan palvelut esiopetusikäisille	13
6.6	Neuvolalääkärin palvelut esiopetusikäisille	14
7.	Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.....	14
7.1	Opiskeluhoルトopalveluiden ammattilaisten kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamistapoja lapsikohtaisten/oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa ja suunnittelussa	15
7.2	Tarvittavan opiskeluhoルトon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	16
7.3	Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla, 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet koulussa	16
7.4	Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa ja koulussa.....	16
7.5	Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoルトopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoルトosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoルトon toteuttamiseen.....	17
7.6	Esiopetuksen ja perusopetuksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä	17
7.7	Opiskeluhoルトon monialainen yhteistyö oppimisen ja koulunkäynnin tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	18
7.8	Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	18
7.9	Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoルトon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	19
8.	Opiskeluhoルトon ohjaus.....	19
8.1	Alueellinen opiskeluhoルトon yhteistyöryhmä.....	20
8.2	Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoルトon ohjausryhmä.....	20
8.3.	Oppilaitoskohtainen opiskeluhoルトoryhmä.....	20
8.4	Yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä	22
8.5	Yksittäistä oppilasta koskevan opiskeluhoルトasian käsittely ja opiskeluhoルトkertomusten laatiminen	22
9	Oikeus saada opiskeluhoルトon palveluita	23
10	Opiskeluhoルトon rekisterit.....	23

11 Opiskeluhoitosuunnitelmat	24
11.1 Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma	24
11.2 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma	24
12 Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista....	25
13 Oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi	26
13.1 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa	27
13.2 Poissaolojen suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen	27
13.3 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttuminen....	28
14 Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi	29
15 Kriisisuunnitelma	29
16 Opiskeluhoillon yhteistyötahot	30
17 Toiminnan arviointi, ohjaus ja valvonta	30
17.1. Toiminnan arviointi	30
17.2 Toiminnan valvonta.....	31

LIITTEET

Liite 1: Siuntion kunnan esi- ja perusopetuksen suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Liite 2: Suunnitelma kasvatus- ja kurinpitomenettelyjen käyttämisestä

Liite 3: Siuntion kunnan esi- ja perusopetuksen kriisisuunnitelma

1. Johdanto

Opiskeluhoito on tärkeä osa esiopetuksen ja perusopetuksen toimintaa. Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluvat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on varmistaa sekä oppilaiden että henkilökunnan turvallisuus kaikissa tilanteissa. Opiskeluhoillon suunnitelmaa linjaa 1.8.2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, muutettu lailla 377/2022) edellyttämien palveluiden toteuttamisen periaatteet Siuntion kunnassa.

Lain tarkoituksena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja opiskeluyhteisön välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Tässä suunnitelmassa tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta perusopetuksen oppilashuollosta nimitystä opiskeluhoito ja opiskelijasta käsitettä oppilas. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoito, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoitotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus. Tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, suojata mielenterveyttä ja ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää kouluyhteisön hyvinvointia. Opiskeluhoitotyön toteuttaminen kuuluu kaikille esi- ja peruskoulussa työskenteleville sekä opiskeluhoitopalveluista vastaaville viranomaisille.

Opiskeluhoitoa toteutetaan sivistystoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Nämä palvelut Siuntiossa tuottaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue. Keskeinen osa koulujen opiskeluhoitotyöstä tapahtuu opiskeluhoitoryhmissä. Opiskeluhoitoon kuuluvia tukipalveluja ovat myös ohjaajapalvelut, esi- ja kouluruokailu sekä koulukuljetukset.

Tämä opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu opiskeluhoillon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten Siuntiossa. Siuntiossa opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu yhteisenä esi- ja perusopetukselle. Suunnitelman päivittämisestä vastasi kunnan sivistysosaston asiantuntijaryhmä, johon kuuluivat

- sivistystoimen johtaja
- varhaiskasvatuspäällikkö

- hyvinvointipäällikkö
- Siuntion kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmän jäsenet
- kasvatuksen ja opetuksen koordinaattori

Opiskeluhoitosuunnitelmaa on prosessin aikana käsitelty Siuntion kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmässä ja työstetty yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi oppilailta, huoltajilta sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöllä on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa.

Siuntion kunnan opiskeluhoitosuunnitelma liitetään osaksi Siuntion kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältyy kunnan hyvinvointikertomukseen. Tavoitteena on kehittää lapsiperheiden palveluita kunnassa kokonaisvaltaisesti ja osana kunnan hyvinvointikertomusta.

2. Opiskeluhoitosuunnitelman sisältöä ohjaavat keskeiset säädökset ja määräykset

- Perustuslaki (731/1999)
- Perusopetuslaki (628/1998)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Tietosuoja-asetus (1050/2018)
- EU:n tietosuoja-asetus
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Oppilas ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)

3. Opiskeluhoollon kokonaisuus, toiminnan tavoitteet ja keskeiset toimintaa ohjaavat arvot Siuntiossa

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetus- ja kouluyhteisössä. Opiskeluhoollon on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu opiskeluhoollon että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki § 3).

Opiskeluhoollon visio on hyvinvoiva lapsi ja nuori. Opiskeluhoollon toimintaa ohjaavina arvoina ovat lapsen ja nuoren osallisuus, huoltajan vastuu ja osallisuus, yhdessä toimiminen, moniarvoisuus ja oikea-aikainen tuki.

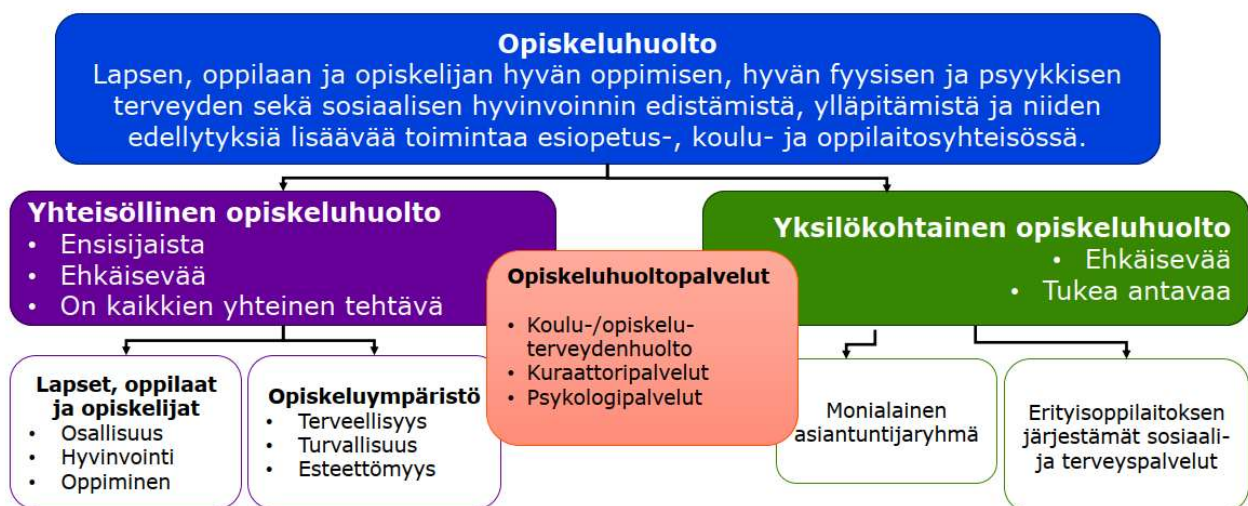

Kuvio 1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Tämän lisäksi oppilaalla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Siuntiossa opiskeluhoitoa toteutetaan sivistysosaston sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Opiskeluhoillon kokonaisuus

Kuvio 2. Opiskeluhoillon kokonaisuus. (Lähde: Opetushallitus)

3.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko yksikössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhooltoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat.

Yksikössä kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhooltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä oppilaiden ja yhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yksikön henkilökunnalla on ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista.

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla

- tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia
- tuetaan terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä
- edistetään mielenterveyttä
- ehkäistään syrjäytymistä
- edistetään yhteisön hyvinvointia
- tuetaan oppimista
- tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opetuksen toteuttamisesta ja oppimisen tukitoimista säädetään tarkemmin koulutusta koskevissa säädöksissä ja niiden perusteella laadituissa opetussuunnitelmien perusteissa. Yksikkökohtainen opiskeluhooltoa koskeva toiminta kirjataan kunkin yksikön lukuvuosisuunnitelmaan.

Esimerkkejä yhteisöllisestä opiskeluhooltotyöstä

Kuvio 3. Esimerkkejä yhteisöllisestä opiskeluhooltotyöstä. (Lähde: Opetushallitus)

3.2 Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 5 §:n mukaan yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia:

1. koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja;
2. opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja;
3. monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoja; ja
4. jäljempänä 10 §:ssä tarkoitettuja koulutuksen järjestäjän järjestämiä sosiaali- ja terveysterveyspalveluja.

Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä. Oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta opiskeluhoollon työntekijään, jollei alaikäinen tätä painavasta syystä kiellä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki).

4. Opiskeluhoollon järjestämisvastuu

Siuntion kunta vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen opiskeluhooltosuunnitelma toteutuu esi- ja perusopetuksessa. Opiskeluhoollon palvelut eli psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuolto ja neuvolapalvelut ovat vuoden 2023 alusta lähtien olleet Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla. Siuntion kunta opetuksen järjestäjänä tekee tiivistä yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

5. Tiedottamis- ja ohjausvelvollisuus

Siuntion kunta vastaa siitä, että oppilaille ja heidän huoltajillaan on ajankohtainen ja asianmukainen tieto käytettävissä olevasta opiskeluhoollosta. Oppilaille ja huoltajille taataan mahdollisuus tulla kuulluksi palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa tiedotuksesta toimivallansa olevista asioista.

6. Opiskeluhoollon palvelujen tehtävät

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa opiskeluhoitopalvelujen eli kouluterveydenhuollon, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluiden sekä neuvolapalveluiden järjestämisestä. Opiskeluhoitopalveluiden työtä ohjaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma.

Opiskeluhoollon palveluiden työtehtäviin kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävät. Lisäksi opiskeluhoitopalveluiden työntekijät osallistuvat perusopetuslain mukaiseen oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, mihin sisältyy osallistuminen tarvittaessa ja pyydettyä perusopetuslain mukaisten oppilaskohtaisten tukitoimien (perusopetuksessa) ja lapsikohtaisten tukitoimien (esiopetuksessa) tarpeen arviointiin.

6.1 Opiskeluhoollon psykologipalvelut

Opiskeluhoollon psykologi on lapsen ja nuoren psyykkisen hyvinvoinnin sekä oppimisen psykologian asiantuntija. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaisesti psykologipalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon psykologin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Psykologi arvioi ja suunnittelee oppilaan tarvitseman yksilökohtaisen työn ensisijaisesti yhdessä oppilaan ja/tai huoltajan kanssa. Psykologin yksilö- ja asiakastyö voi sisältää lapsen ja nuoren oppimiseen, koulunkäyntiin tai kehitykseen liittyvien kysymysten selvittelyä ja arviointia sekä oppilaiden yksilöllisen tukea ja ohjausta tunne-elämän kehitykseen, käyttäytymiseen, sosiaaliseen vuorovaikutukseen tai oppimiseen liittyvissä pulmissa.

Psykologi toimii tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksella monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä sekä tekee muuta tarvittavaa verkostoyhteistyötä. Tarvittaessa opiskeluhoollon psykologi ohjaa oppilaan tai perheen muiden tarjolla olevien palveluiden piiriin.

Opiskeluhoollon psykologityön tavoitteena on edistää myös koko yhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta sekä myönteistä opiskeluilmapiiriä ongelmia ennaltaehkäisevästä näkökulmasta. Opiskeluhoitotyössä opiskeluhoollon psykologi tuo psykologista asiantuntijuutta yksiköiden käyttöön muun muassa osallistumalla mahdollisuuksien mukaan oppilaitostensa yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmiin ja kriisiryhmiin sekä antamalla konsultaatiota koulun henkilöstölle sekä tekemällä yhteistyötä heidän kanssaan.

Opiskeluhoollon psykologiin voivat ottaa yhteyttä oppilas, huoltajat, opettaja tai koulun muu opiskeluhoito. Opiskeluhoollon psykologipalvelut ovat luottamuksellisia, vapaaehtoisia ja maksuttomia. Opiskeluhoollon psykologipalveluihin ovat oikeutettuja kaikki esi- ja perusopetuksen oppilaat molemmissa kieliryhmissä. Psykologin asiakastyössä syntyneet tiedot kirjataan terveydenhuollon potilasrekisteriin.

Opiskeluhoillon psykologin rooli esiopetuksen lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Psykologi osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä lapsikohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppimisen, psyykkisen kehityksen, itsesäätelyn haasteiden ja mielenterveyden näkökulmasta. Opiskeluhoillon psykologilta voi tarvittaessa pyytää psykologista lausuntoa tai muuta vastaavaa selvitystä liittyen esiopetuksen poikkeavaan järjestämiseen lapsen tuen tarpeesta tai terveydentilasta johtuvasta syystä, perusopetuksen aloittamiseen vuotta säädettyä myöhemmin tai pidennettyyn/varhennettuun oppivelvollisuuden tarpeeseen. Psykologi voi lisäksi konsultoida pyydettyäessä ja tarvittaessa liittyen tulkitsemis- ja avustajapalvelun tarpeeseen terveydellisistä syistä. Opiskeluhoillon psykologi osallistuu tarvittaessa koulusiirtymään liittyvän tuen suunnitteluun. Esiopetuksen psykologi huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta perusopetuksen psykologille. Psykologi osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon esiopetuksesta perusasteelle.

Opiskeluhoillon psykologin rooli perusopetuksen oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Psykologi osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppimisen, psyykkisen kehityksen, itsesäätelyn haasteiden ja mielenterveyden näkökulmasta. Opiskeluhoillon psykologi ottaa pyydettyäessä ja tarvittaessa kantaa oppiaineen rajaamiseen, tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä ja perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite liittyen kykyyn opiskella toiminta-alueittain tai oppiaineittain sekä liittyen oppivelvollisuuteen. Psykologi voi lisäksi konsultoida pyydettyäessä ja tarvittaessa liittyen oppilaskohtaisen tulkitsemis- ja avustajapalvelun tarpeeseen terveydellisistä syistä. Opiskeluhoillon psykologi osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Psykologi huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta psykologiyksikön sisällä. Psykologi osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

6.2. Opiskeluhoillon kuraattoripalvelut

Opiskeluhoillon kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin asiantuntija. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaisesti opiskeluhoillon kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoillon kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Opiskeluhoillon kuraattori tuo sosiaalialan asiantuntijuutta yksiköiden käyttöön muun muassa osallistumalla mahdollisuuksien mukaan oppilaitostensa yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmiin ja kriisiryhmiin sekä antamalla konsultaatiota oppilaitosten henkilöstölle sekä tekemällä yhteistyötä heidän kanssaan. Opiskeluhoillon kuraattori tukee oppilaan kouluarjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita sekä arvioi oppilaan tilannetta perehtymällä oppilaan opiskelu- ja elämäntilanteeseen. Kuraattori arvioi ja suunnittelee oppilaan tarvitseman yksilökohtaisen työn ensisijaisesti yhdessä oppilaan ja/tai huoltajan kanssa. Kuraattori toimii tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksella monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä sekä tekee muuta tarvittavaa

verkostoyhteistyötä. Opiskeluhoiton kuraattori ohjaa oppilaan tai perheen tarvittaessa yksikön ulkopuolisen tuen piiriin.

Oppilaat ohjautuvat opiskeluhoiton kuraattorin luokse ottamalla itse yhteyttä, huoltajan, opettajan tai muun yhteistyötahon huolen kautta. Huoli voi koskea esimerkiksi käyttäytymistä, poissaoloja, mielialaa, kaverisuhteita tai perhetilannetta. Opiskeluhoiton kuraattorin palvelut ovat aina luottamuksellisia, vapaaehtoisia ja maksuttomia.

Opiskeluhoiton kuraattoripalveluihin ovat oikeutettuja kaikki esi- ja perusopetuksen oppilaat molemmissa kieliryhmissä. Kuraattoripalvelut ovat osa sosiaalihuollon palveluja ja kuraattorin asiakastyössä syntyneet tiedot kirjataan sosiaalihuollon asiakasrekisteriin.

Opiskeluhoiton kuraattorin rooli esiopetuksen lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Kuraattori osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä lapsikohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun olosuhteiden, ihmissuhteiden, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin, käyttäytymisen, tunne-elämän ja elämänhallinnan näkökulmasta. Opiskeluhoiton kuraattori osallistuu tarvittaessa koulusiirtymään liittyvän tuen suunnitteluun. Esiopetuksen kuraattori huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta perusopetuksen kuraattorille. Kuraattori osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon esiopetuksesta perusasteelle.

Opiskeluhoiton kuraattorin rooli perusopetuksen oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Opiskeluhoiton kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin asiantuntija. Kuraattori osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun olosuhteiden, ihmissuhteiden, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin, käyttäytymisen, tunne-elämän ja elämänhallinnan näkökulmasta. Opiskeluhoiton kuraattori osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Kuraattori huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta kuraattoriyksikön sisällä. Kuraattori osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

6.3 Kouluterveydenhoitajan palvelut

Terveydenhoitaja on terveydenedistämisen asiantuntija koulussa ja oppilaitoksessa. Hänen tehtävänä on terveyden ja hyvinvoinnin sekä oppimisen ja opiskelun edistäminen ja tukeminen.

Terveydenhoitaja vastaa hoitotyön asiantuntijuudesta koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja toimii lääkärin sekä muiden ammattilaisten työparina. Tehtävät liittyvät koulu- ja oppilaitosyhteisöön ja -ympäristöön, yksittäiseen oppilaaseen tai opiskelijaan ja perheeseen sekä monialaiseen yhteistyöhön.

Oppilaat, opiskelijat ja huoltajat voivat olla yhteydessä oman koulun ja oppilaitoksen terveydenhoitajaan puhelimitse, kiireettömällä viestillä Lunna palvelun kautta, turvasähköpostilla tai tulemalla ilman ajanvarausta avovastaanottoajalle. Ajanvarauksen voi tehdä myös sähköisenä.

Äkilliset- ja pitkäaikaissairaudet sekä vapaa-ajalla tapahtuneet tapaturmat hoidetaan omalla terveystasemalla. Koulujen ensiaputilanteet kuuluvat koko koulun henkilöstölle ja huoltajalla on

vastuu oppilaan saattamisesta jatkohoitoon. Sairauksien diagnosointi, hoito ja seuranta kuuluvat terveysasemalle.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtäviin kuuluvat mm.

- kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen, sisältäen myös mielenhyvinvoinnin tukemisen
- määräaikaisten terveystarkastusten järjestäminen ja toteuttaminen sekä tarvittaessa tarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
- terveysneuvonta
- tuen tarpeen arvioiminen
- lisä- ja seurantakäyntien toteuttaminen
- psykososiaalisen tuen tarjoaminen oppilaille, opiskelijoille ja perheille
- omahoidon opastaminen
- ohjaaminen lääkärille tai muille asiantuntijoille tarvittaessa
- yksilöllisen tarpeen mukainen yhteistyö muiden opiskeluhoollon toimijoiden kanssa (esim. konsultaatiot, työparityötyöskentely, monialaiset asiantuntijaryhmät)
- oppimisen ja koulunkäynnin sekä opiskelun tukeen liittyvä konsultaatio ja tuki
- osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppilaan terveydentilan ja toimintakyvyn näkökulmasta sekä tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun.
- kouluterveydenhoitaja huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön sisällä sekä osallistuu tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle
- yhteistyö koulun ja oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen kanssa (konsultaatiot, verkosto- ja hoitokokoukset)
- pitkäaikaissairaiden oppilaiden ja opiskelijoiden koulupäivän aikaisen hoidon ja tuen suunnitteluun osallistuminen
- yhteistyö huoltajien ja läheisten kanssa
- avoin vastaanotto toiminta ilman ajanvarausta
- seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut
- rokotukset
- ensiapu ja siihen liittyvä hoitotyö yhdessä koulun muiden toimijoiden kanssa.

6.4 Koululääkäri

Lääkäri toimii lääketieteellisenä asiantuntijana kouluterveydenhuollossa sekä koko kouluyhteisössä. Lääkäri työskentelee terveydenhoitajan työparina. Vastaanotot tapahtuvat ajanvarauksella. Oppilas saa ajan lääkärin vastaanotolle terveydenhoitajan kautta.

Koululääkärin työhön kuuluu

- Ennaltaehkäisevä, seuloiva työ terveystarkastuksissa sekä esiin nousseiden ongelmien selvittely ja hoitoon ohjaus tarvittaessa.
- Koulunkäyntiin, oppimiseen ja opiskelukykyyn vaikuttavien haasteiden selvittely ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Koululääkärille ohjaututaan ajanvarauksella terveydenhoitajan kautta siinä vaiheessa, kun terveydenhoitajan tai muun opiskeluhoillon toimijan toteuttamassa alkuarviossa on todettu lääketieteellisen arvion tarve.
- Oppilaan hoitavalta lääkäriltä voi pyytää tarvittaessa kannanottoa tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä, perusopetuksen järjestämiseen oppilaille, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite sekä oppilaskohtaisen avustajapalvelun tarpeeseen.

Sairauksien diagnosointi, hoito ja seuranta kuuluvat terveysasemalle. Akuutisti sairastunut oppilas ohjataan terveysaseman päivystykseen.

6.5 Neuvolan terveydenhoitajan palvelut esiopetusikäisille

Esiopetuksen opiskeluhoillon terveydenhoitajapalveluista vastaa neuvolatoiminta. Neuvolan terveydenhoitaja on ennaltaehkäisevän terveydenhuollon asiantuntija. Neuvolan palvelut koostuvat määräämikäisistä äitiys- ja lastenneuvolan terveystarkastuksista ja terveysneuvonnasta, jossa huomioidaan asiakkaiden ja perheiden tarpeet. Terveydenhoitaja toimii moniammatillisessa yhteistyössä muiden ammattiryhmien kanssa.

Yksilökohtainen työ

- Esiopetusikäisen lapsen oma terveydenhoitaja neuvolassa
- Yksittäisen esiopetusikäisen lapsen neuvolaterveydenhoitajan palvelut, kuten 6-vuotistarkastus ja yksilölliset käynnit. Taustalla on terveydenhoitajan ja lääkärin tekemä laaja 4-vuotistarkastus, johon 5- ja 6-vuotiskäynnit perustuvat.
- Terveydenhoitaja toimii tarvittaessa huoltajan suostumuksella monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä sekä osallistuu tarvittaessa muihin verkostotapaamisiin.
- Terveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä lapsikohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun lapsen terveydentilan ja toimintakyvyn näkökulmasta. Terveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa koulusiirtymään liittyvän tuen suunnitteluun. Neuvolan terveydenhoitaja huolehtii tiedonsiirrosta kouluterveydenhoitajalle kirjaten yhteenvedon lapsesta 6 –vuotiaan neuvolakäynnin yhteydessä.

Yhteisöllinen työ

- Neuvolan terveydenhoitaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan alueensa esiopetusyksiköiden yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmiin kutsuttaessa/tarvittaessa.
- Terveydenhoitajan tehtävänä on tuoda esille terveydenedistämisen näkökulma esiopetusyhteisön tasolla.

- Vastaa konsultaatioihin: Yhteydenotto ja konsultaatio neuvolaan tapahtuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen keskitetyn neuvolan viranomaislinjan kautta. Ellei asiaa saada hoidettua keskitetyssä, ohjataan tarvittaessa neuvolan terveydenhoitajalle.

Esiopetusyksikkö konsultoi yksittäisen lapsen asioissa ensisijaisesti lapsen omaa terveydenhoitajaa.

6.6 Neuvolalääkärin palvelut esiopetusikäisille

Esiopetuksen opiskeluhoillon lääkäripalveluista vastaa pääsääntöisesti neuvola. Neuvolalääkäri on lasten ja nuorten fyysisen ja psyykkisen kasvun ja kehityksen sekä niiden pulmien lääketieteellinen asiantuntija. Jos lapsen tuen arvioimiseen ja suunnitteluun esiopetusiässä tarvitaan lääketieteellistä asiantuntemusta, terveydenhoitaja, psykologi tai kuraattori voi konsultoida lasta hoitavaa tahoja tai neuvolalääkäreitä.

7. Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoillon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollissa keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti opetuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, esiopetusikäisten terveydenhuollon palveluita, opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Esiopetuksen opiskeluhoitopalveluiden työssä korostuu yhteistyö huoltajien ja opettajien kanssa mm. asiakastyön, konsultaation ja monialaisten asiantuntijaryhmien kautta.

7.1 Opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamistapoja lapsikohtaisten/oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa ja suunnittelussa

Esiopetuksessa

- Yhteistyö voidaan toteuttaa esimerkiksi konsultoimalla suoraan suullisesti tai kirjallisesti (sähköisesti) oppilashuoltopalveluiden asiantuntijaa, jonka asiantuntemuksen piiriin lapsen asia kuuluu.
- Jos opettaja ei tiedä, ketä asiantuntijaa olisi tarpeen konsultoida, hän voi konsultoida jotakuta opiskeluhoitopalveluiden ammattilaista ja ammattilaiset sopivat keskenään, kuka on paras asiantuntija lapsen asiaan.
- Opettaja kokoaa lapsikohtaisen pedagogisen tapaamisen (esimerkiksi lapsen esiopetussuunnitelmakeskustelu) lapsikohtaisten tukitoimien arviointia ja suunnittelua varten
 - o Opiskeluhoitopalveluiden työntekijät tulevat tarvittaessa ja pyydettyä mukaan, jos opiskeluhoitopalveluiden työntekijä tietää etukäteen, kenen lapsen tukitoimia tapaamisessa käsitellään ja hänellä on lyhyt kooste lapsen aiemmista pedagogisista tukitoimista ja tieto siitä, mihin asiaan tarvitaan opiskeluhoitopalveluiden asiantuntijan mielipidettä.
- Mikäli lapsen asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan lapsen oppimiseen ja esiopetuksen sujumiseen liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet lapsen pedagogiseen asiakirjaan/tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Tällaisessa tapaamisessa käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

Perusopetuksessa

- Yhteistyö voidaan toteuttaa esimerkiksi konsultoimalla suoraan suullisesti tai kirjallisesti (sähköisesti) opiskeluhoitopalveluiden asiantuntijaa, jonka asiantuntemuksen piiriin oppilaan asia kuuluu.
- Jos opettaja ei tiedä, ketä asiantuntijaa olisi tarpeen konsultoida, hän voi konsultoida koko opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten tiimiä ("OHMY-tiimi") yhteisellä konsultaatioajalla.
- Opettaja kokoaa pedagogisen oppilaskohtaisen ryhmän oppilaskohtaisten tukitoimien arviointia ja suunnittelua varten.
- Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.
- Opiskeluhoitopalveluiden työntekijät tulevat tarvittaessa ja pyydettyä mukaan, jos opiskeluhoitopalveluiden työntekijä tietää etukäteen, kenen oppilaan tukitoimia tapaamisessa käsitellään ja hänelle on lyhyt kooste oppilaan aiemmista pedagogisista

tukitoimista ja tieto siitä, mihin asiaan tarvitaan opiskeluhoitopalveluiden asiantuntijan mielipidettä.

- Mikäli oppilaan asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet oppilaan pedagogiseen asiakirjaan/tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Tällaisessa tapaamisessa käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

7.2 Tarvittavan opiskeluhoillon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty Perusopetuslain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu kurinpitotoimi tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi ja enintään seuraavaksi työpäiväksi 36 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Koulu huolehtii tiedonkulusta kodin ja koulun välillä sekä kokoaa monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan tuen saannin varmistamiseksi.

Määräaikaisesta erottamisesta päättää sivistyslautakunnan suomenkielinen/ruotsinkielinen jaosto. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tulee olla edustettuna lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa ja tuomioistuinkäsittelyssä sekä käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa lautakunnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

7.3 Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla, 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet koulussa

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5., ja 8. luokilla. Vanhemmat kutsutaan mukaan tarkastuksiin, sillä samalla on tarkoitus arvioida koko perheen hyvinvointia. Perheen, koulun ja kouluterveydenhuollon yhteistyötä vahvistetaan yhteisellä arvioinnilla oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan kaikki arvioinnissa esille tulevat asiat ja ne käydään läpi oppilaan ja vanhempien kanssa.

7.4 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa ja koulussa

Kokonaisvastuu lapsen sairauden hoidosta ja lääkkeiden annosta on aina vanhemmilla. Heidän tehtävänä on kertoa esiopetuksessa ja koulussa lapsen opettajalle ja avustajalle lapsen sairauksista ja niiden hoidosta. Lapsen sairaus saattaa vaatia erityistoimenpiteitä, mutta erityisjärjestelyt on aina sovittava lapsi- ja perhekohtaisesti yhteisymmärryksessä kodin ja koulun kanssa. Kun lapsella on vakava tai pitkäaikainen sairaus, on koulussa sovittava hoitoneuvottelu, johon osallistuvat vanhempien sekä opettajan ja avustajan lisäksi kouluterveydenhoitaja.

Hoitoneuvottelussa tarkastellaan ja selvitetään lapsen selviytymistä koulussa ja hänen mahdollisesti vaatimiaan erityisjärjestelyjä sekä kirjataan hoitoneuvottelussa sovitut asiat.

Kouluneuvotteluihin pyydetään paikalle kouluterveydenhoitaja ja tarvittaessa myös koululääkäri. Hoitoneuvottelu sovitaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun lapsella on todettu vakava tai pitkäaikainen sairaus, joka vaikuttaa lapsen vointiin koulussa. Hoitoneuvottelua voi ehdottaa myös koulun henkilöstö, kun lapsen voinnissa ja jaksamisessa tapahtuu havaittavia muutoksia. Jokaisen aikuisen on velvollisuus auttaa parhaan kykynsä mukaan, jos lapselle koulussa tulee hätätilanne kuten epilepsia-kohtaus, insuliinishokki tai vakava allerginen reaktio.

Todistus erityisruokavalion tarpeesta –lomake vastaa valtakunnallista allergiaohjelmaa, joka korostaa terveyden tukemista. Pysyvistä erityisruokavalioidista, kuten keliakiaruokavaliosta ja diabeetikon ruokavaliosta sekä vaikeista ruoka-allergioista, täytetään todistus erityisruokavalion tarpeesta ruokailua varten. Lomake toimitetaan koulukeittiöön.

Kansallisen Allergiaohjelman mukaisesti lieviä oireita (ohimenevä suun kutina tai kirvely tai ihon punoitus) aiheuttavia ruoka-aineita ei tule enää hoitaa välttämällä vaan altistamalla ja vähitellen siedättämällä. Näin ollen lievistä allergioista aiheuttavista ruoka-aineista ei enää laadita välttötodistusta. Uskonnollisista ja eettisistä ruokarajoituksista vanhemmat ilmoittavat erillisellä lomakkeella suoraan koulukeittiöön.

7.5 Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoillon toteuttamiseen

Oppilaille ja huoltajille annetaan mahdollisuus vaikuttaa palveluiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja toiminnan arviointiin. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on opiskeluhoilossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa.

Opiskeluhoito luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus, suunnitelmallinen yhteistyö ja opiskeluhoilosta tiedottaminen lisää opiskeluhoillon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista.

Monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa esiopetusyksikön / koulun opiskeluhoillon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja toiminnan arvioinnista.

Koulun ja esiopetuksen opiskeluhoitoryhmää johtaa rehtori ja hänen ollessa estynyt apulaisrehtori.

7.6 Esiopetuksen ja perusopetuksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että koko henkilöstö perehdytetään yhteisöllisen opiskeluhoiton toimintatapoihin. Henkilöstön tulee tuntea koulun suunnitelmat (turvallisuussuunnitelma, kiusaamisen vastainen työ, häirinnän ja väkivallan ehkäisy, poissaolo koulusta jne.) ja noudattaa annettuja ohjeita.

7.7 Opiskeluhoiton monialainen yhteistyö oppimisen ja koulunkäynnin tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Yhteistyö JOPO-opetuksen kanssa

Hakeuduttaessa JOPO-opetukseen oppilaat valitaan oppilaan ja huoltajan yhteisen hakemuksen sekä oppilaan haastattelun perusteella. Oppilaan koulunkäynnin tilanne kartoitetaan haettaessa.

Opettajien on mahdollista pyytää konsultaatiota oppilaan asioissa kootun asiantuntijaryhmän muilta jäseniltä saadakseen kattavan kuvan oppilaan kokonaistilanteesta. JOPO –opetuksessa opiskelevalla oppilaalla on saatavissa koulun opiskeluhoitopalvelut.

Yhteistyötä oppilaan, huoltajan, JOPO -opettajan ja mahdollisten muiden tarvittavien opiskeluhoitohenkilöiden kesken toteutetaan oppilaalle laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Huoltajan tuki nuorelle on onnistumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Opettaja toimii tiiviissä yhteistyössä muiden oppilaan koulunkäyntiä tukevien yhteistyötahojen kanssa.

Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa. Oppilaalle järjestetään opetusta ja tukea siinä määrin kuin se hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidon hoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua.

Mikäli oppilaan kohdalla opetus järjestetään oman koulun sijasta sairaalaopetuksessa, toteutetaan siirtyminen oppilaan, huoltajan tai muun laillisen edustajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon moniammatillisessa yhteistyössä. Sivistystoimenjohtaja tekee oppilaskohtaisen hallintopäätöksen sairaalaopetukseen siirtymisestä.

Sairaalaopetus on erikoissairaanhoidon yhteydessä annettavaa perusopetusta avo- ja osasto-oppilaille. Sairaalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus ja kaikkien oppilasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio.

Sairaalaopetuksessa tuetaan oppilaan koulupolkua. Nivelvaiheyhteistyö oppilaan oman koulun kanssa korostuu tulo- ja paluuvaiheessa. Oppilaan tukitoimien ja opetuksen järjestämiseksi järjestetään sairaalaopetuksen koordinoimana sekä tulo- että paluuvaiheessa verkostopalaveri, johon kootaan tarvittava opiskeluhoitollinen asiantuntijaryhmä. Oppilaan tulee voida palata siihen opetukseen, johon oppilas osallistui ennen siirtymistä sairaalaopetukseen.

7.8 Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Koulussa voi työskennellä määräaikaaisesti tai projektiluonteisesti esim. kunnan nuorisotyöntekijöitä. Opiskeluhoitotyössä varmistetaan, että työn- ja vastuunjako eri

toimijoiden kesken on selkeä ja että se on oppilaan, hänen huoltajiensa ja asiaan liittyvien tahojen tiedossa. Yhteistyössä noudatetaan eri tahojen keskinäistä luottamusta, kunnioitusta ja arvostusta.

Opiskeluhooltohenkilöstö vastaa yhteistyöstä erikoissairaanhoidon kanssa.

Koulut tekevät yhteistyötä poliisin kanssa tarpeen mukaisesti tilanteissa, joissa oppilaan turvallisuus on vaarantunut. Yhteistyötä ohjaavat koulun toimintaohjeet äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa. Koulun edustaja tekee lastensuojeluilmoituksen uhka- ja vaaratilanteissa mukana olleista oppilaista. Lisäksi koulun edustaja tekee tällaisista tilanteista poliisille tutkintapyynnön.

Oppilaiden hyvinvointia tukevassa yhteistyössä ovat tarvittaessa mukana myös esimerkiksi koulunuorisotyö, sosiaalipalvelut, vanhempainyhdistykset, oppilaskunnat, esiopetus sekä toisen asteen oppilaitokset. Näiden tahojen osallistuminen vahvistaa yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja tukee oppilaan kasvua, kehitystä ja koulupolkua eri nivelvaiheissa.

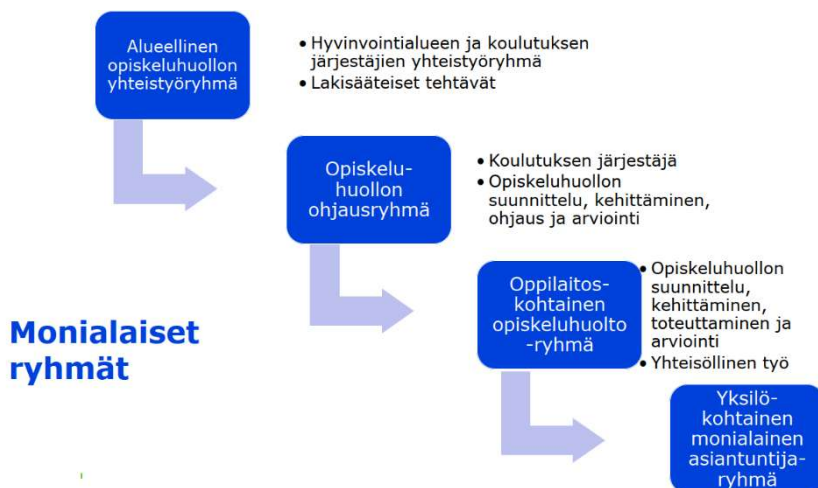
7.9 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteet kuvataan opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa, joka on luettavissa kunnan nettisivuilla.

Lisäksi yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteet käsitellään koulukohtaisissa opettajainkokouksissa. Huoltajia tiedotetaan näistä periaatteista ja toiminnasta esimerkiksi Wilma-viesteillä tai vanhempainilloissa. Opiskeluhoollon henkilökunta kiertää luokissa kertomassa opiskeluhoollon toiminnasta.

8. Opiskeluhoollon ohjaus

Opiskeluhooltopalvelujen ammattilaiset osallistuvat koulutuksen järjestäjien opiskeluhoollon ohjausryhmiin, joissa suunnitellaan alueellista yhteistyötä ja arvioidaan myös esiopetuksen opiskeluhoollon toteutumista koulutuksen järjestäjätasolla. Lisäksi yhteistyötä opiskeluhooltopalvelujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa tehdään ja arvioidaan alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman mukaisesti.

Kuvio 3. Opiskeluhoollon ohjausryhmät. (Lähde: Opetushallitus)

8.1 Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä

Hyvinvointialueen on yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmässä tulee lisäksi olla alaikäisten vanhempien tai huoltajien sekä opiskelijoiden edustajia, opiskeluhoollon työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja. Yhteistyöryhmä toimii hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimenä.

Siuntion kunnan edustajana alueellisessa opiskeluhoollon ohjausryhmässä toimii sivistystoimenjohtaja.

Yhteistyöryhmän tehtävät on määritelty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

8.2 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen *opiskeluhoollon ohjausryhmä*. Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa kuntatason opiskeluhoollon toiminnan linjaamisesta ja tukemisesta. Sen tehtävänä on edistää yhteisten toimintatapojen omaksumista sekä tukea esi- ja perusopetuksen opiskeluhoollon tavoitteiden saavuttamista. Siuntiossa ryhmä koostuu sekä sivistysosaston että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajista. Ryhmän puheenjohtajana toimii sivistystoimenjohtaja ja hänen varahenkilönään varhaiskasvatuspäällikkö.

8.3 Oppilaitoskohtainen opiskeluhoolloryhmä

Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen *oppilaitoskohtainen opiskeluhoolloryhmä* tai muu tehtävään soveltuva monialainen oppilaitoskohtainen ryhmä. Oppilaitoskohtaista opiskeluhoolloryhmää johtaa koulutuksen

järjestäjän nimeämä edustaja. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Muilta osin koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhoollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskeluhooltoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskeluhooltoryhmät voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.

Siuntiossa oppilaitoskohtaista opiskeluhooltoryhmää (esiopetus ja perusopetus) johtaa koulun rehtori ja hänen ollessa estynyt apulaisrehtori.

Opiskeluhooltoryhmään voi kuulua mahdollisuuksien mukaan:

- rehtori
- varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava
- yksikön apulaisjohtaja
- varhaiskasvatuksen toimintayksikön yksikkövastaava
- erityisopettaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- opiskeluhoollon kuraattori
- terveydenhoitaja
- opiskeluhoollon psykologi
- oppilaanohjaaja
- huoltajaedustus
- oppilasedustus

Tarpeen mukaan ryhmään osallistuu:

- varhaiskasvatuksen opettaja
- luokanopettaja
- luokanvalvoja
- muu opettaja
- kasvun ja oppimisen ohjaaja
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
- muu yksikön asiantuntija
- sosiaalityöntekijä
- lääkäri
- poliisi
- nuorisotyöntekijä
- yhteisöpedagogi
- muu asiaan liittyvä henkilö.

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän tehtävä on:

- suunnitella ja koordinoita opiskeluhooltotyötä yksikössä
- ennaltaehkäistä oppimisen esteitä ja kasvuun liittyviä ongelmia
- ratkaista jo syntyneitä ongelmia
- tukea opettajia kasvat- ja opetustyössä
- löytää parhaat mahdolliset keinot oppimistuloksien saavuttamiseksi
- suunnitella yhteistyössä opettajien kanssa tuen tarpeessa olevien oppilaiden koulutyön järjestäminen

- seurata ja arvioida toimenpiteiden vaikutuksia.
- seurata säännöllisesti oppilaan kouluun kiinnittymiseen tehtyjä toimenpiteitä

Opiskeluhoitoryhmän jäsenten työskentelyyn kuuluvat vierailut luokissa, oppituntien seuraaminen ja oppilaiden kanssa keskusteleminen. Opiskeluhoitoryhmän jäsenet voivat kuulla tukioppilaita tai oppilaskunnan jäseniä. Opiskeluhoitohenkilöstö on aktiivisesti mukana suunnittelemassa erilaisia teemapäiviä, vanhempainiltoja, kouluun tutustumispäiviä, koulukohtaisia kyselyjä ja erilaisia koulun toimintakulttuurin kehittämiseen tähtääviä toimenpiteitä.

8.4 Yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä

Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Monialaisuudella tarkoitetaan sitä, että paikalla on sekä opetushenkilöstöä että opiskeluhoitopalveluiden henkilöstöä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain oppilaan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaa se henkilö, jolla on herännyt huoli oppilaasta. Kun opiskeluhoitotyössä käsitellään yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa, asian käsittelyyn voivat osallistua vain ne oppilaan opetukseen ja opiskeluhoollon järjestämiseen osallistuvat, joiden tehtäviin oppilaan asian käsittely välittömästi kuuluu.

Monialaiset asiantuntijaryhmät toteuttavat yksilökohtaista opiskeluhoolltoa. Toiminnasta laaditaan lain mukainen opiskeluhoitokertomus.

8.5 Yksittäistä oppilasta koskevan opiskeluhoitoasian käsittely ja opiskeluhoitokertomusten laatiminen

Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu oppilaan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä - hänen huoltajansa suostumukseen.

Oppilaan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Jos alaikäisellä tai muutoin vajaavaltaisella ei ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa siihen suostumuksen hänen sijastaan.

Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa säädetään.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhooltokertomukseen. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii opiskeluhooltokertomuksen laatimisesta. Kirjausten sisältöä säätelee oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 20 §, jonka mukaan opiskeluhooltokertomukseen saa kirjata vain ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Opiskeluhooltokertomukset tallennetaan sähköisesti esiopetusyksikön / yksikkökohtaiseen opiskeluhooltorekisteriin, josta vastaa varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava / koulun rehtori. Siuntion kunta ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon rekisteriä. Yksikön johtaja toimii rekisterin vastuuhenkilönä ja määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin tallennettaviin tietoihin.

9 Oikeus saada opiskeluhoollon palveluita

Oppilaalle taataan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas tai hänen huoltajansa on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Kiireellisyysarvion tekee psykologi tai kuraattori.

Terveystieteiden työtunti opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että oppilas voi tarvittaessa päästä terveystieteiden vastaanotolle myös ilman ajanvarausta.

Hoidon tarpeen arviointi ja lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti.

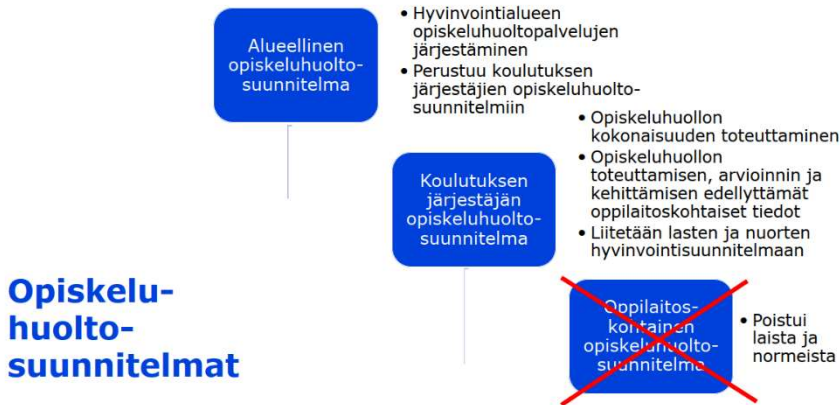
10 Opiskeluhoollon rekisterit

Siuntion kunta ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon rekisteriä (opiskeluhooltorekisteri). Rekisteriin tallennetaan yksikön toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhoollon laadittavat opiskeluhooltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat.

Yksikön johtaja (rehtori/varhaiskasvatuksen palvelualuevastaava) toimii rekisterin vastuuhenkilönä ja määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin tallennettaviin tietoihin.

Jokainen opiskeluhoollon ammattihenkilö vastaa omista asiakasrekistereistään ja päättää myös vastaamiensa rekistereihin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tilanteissa, joissa niitä pyytävällä on lakiin perustuva oikeus tiedon saantiin.

11 Opiskeluhooltosuunnitelmat

Kuvio 4: Opiskeluhooltosuunnitelmat: Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma. Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma on poistunut laista ja normeista. (Lähde: Opetushallitus)

11.1 Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja se on tarkistettava tarvittaessa. Hyvinvointialue on laatinut alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman vuosille 2024-2026. Alueellisessa opiskeluhooltosuunnitelmassa kuvataan opiskeluhoollon palvelujen järjestäminen sekä tasalaatuisten ja yhdenmukaisten palvelujen turvaaminen. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan hyvinvointialueen opiskeluhooltopalveluiden ja koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi. Esiopetuksen osalta keskeistä on, että neuvola ja opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut sekä varhaiskasvatus tekevät yhteistyötä.

Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma on alueellisen hyvinvointisuunnitelman liite ([LUVN_Hyvinvointisuunnitelma_2024-26_24052024.pdf](#)).

11.2 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma. Opiskeluhooltosuunnitelma on laadittu esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti ja suunnitelma liitetään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten opiskeluhooltosuunnitelmassa on oppilaitoskohtaisesti seuraavat tiedot:

1) arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

2) oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

3) yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

4) suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

12 Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoollto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoollto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhoolltopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhoollto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoolltopalvelut järjestetään lähipalveluna Siuntion kunnan sivistyskampuksen tiloissa.

Arvioon opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoolltopalveluista (kouluterveydenhoollto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) kootaan tiedot kustakin yksiköstä. Tiedot ilmoitetaan opetuksen järjestäjän opiskeluhoolltosuunnitelmassa opiskeluhoolltopalvelujen ammattilaisten henkilötyövuosina. Arvioilla varmistetaan opiskeluhoolltopalvelujen riittävyys huomioiden oppilaiden ja kouluyhteisön tarpeet, terveystarkastusten ja henkilöstömitoitusten toteutuminen sekä palvelujen järjestäminen määrääjassa.

Arvioon kokonaistarpeesta sisältyvät yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoolltotyössä sekä opiskeluhoollon yhteistyössä tarvittavat resurssit. Kokonaistarpeen arvioissa huomioidaan esimerkiksi kouluyksiköiden määrä ja koulujen oppilasmäärä sekä toimintaympäristön erityispiirteet. Arvioissa huomioidaan lisäksi esimerkiksi eri ikäisten, oppimisen ja koulunkäynnin tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotastaisten oppilaiden lukumäärät ja osuudet. Arvioissa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhoolltopalvelujen ammattilaisilta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tulee järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut sitovien mitoitusten mukaisesti. Terveystenhoitajien ja lääkäreiden palvelut tulee järjestää mitoitussuosituksen mukaisesti.

Kouluterveydenhuollon henkilöstön mitoitussuositukset ovat seuraavat:

- Kouluterveydenhoidon terveydenhoitajien mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti 460 oppilasta.
- Kouluterveydenhoidon lääkäreiden mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti 2100 oppilasta.
- Oppilaitoskohtainen mitoitussuositus opiskeluhoollon kuraattorille 670 oppilasta.
- Oppilaitoskohtainen mitoitussuositus opiskeluhoollon psykologille 780 oppilasta.

Nämä mitoitussuositukset astuivat voimaan 1.8.2023 (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)).

Arvioon opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollopalveluista (kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) kootaan tiedot koululta. Tiedot ilmoitetaan opetuksen järjestäjän opiskeluhoollasuunnitelmassa opiskeluhoollopalvelujen kaikkien ammattilaisten henkilötyövuosina.

Henkilöstömitoitukset

Yksikkö	Terveydenhoitajat	Kuraattorit	Psykologit	Lääkärit
Förskolan: 22 oppilasta	Suositus toteutuu	Mitoitus lainmukainen	Mitoitus lainmukainen	Suositus toteutuu
Esiopetus: 29 oppilasta	Suositus toteutuu	Mitoitus lainmukainen	Mitoitus lainmukainen	Suositus toteutuu
Aleksis Kiven koulu: 432 oppilasta	Suositus toteutuu	Mitoitus lainmukainen	Mitoitus lainmukainen	Suositus toteutuu
Sjundeå svenska skola: 142 oppilasta	Suositus toteutuu	Mitoitus lainmukainen	Mitoitus ei toteudu (tilanne elokuussa 2025)	Suositus toteutuu

13 Oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhoollto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n (opetussuunnitelman mukainen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoollto) mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

13.1 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Lakisäätöiset tarkastukset tukevat opiskelu ympäristön terveyden ja turvallisuuden edistämistä. Hyvät työ- ja oppimisolosuhteet luovat edellytykset koko esiopetus- ja koulu yhteisön hyvinvoinnille, työkyvyn säilyttämiselle sekä tulokselliselle oppimiselle. Oppilaan terveyden edistämiseksi on koulu yhteisön ja oppimisympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkistettava yhteistyössä opetushenkilöstön, oppilaiden, kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Työolot tarkistetaan säännöllisesti myös työsuojeluviranomaisten toimesta.

Tarkastuksissa huomioidaan fyysiset työolot:

- Sisäilman laatu
- Oppilaiden ja opetushenkilöstön ergonomia ja kalusteiden laatu
- Tapaturmavaarat
- Tilojen siisteys ja siivouksen laatu

Tarkastuksessa käydään läpi opiskeluhoito suunnitelma. Tarkastuksesta laaditaan raportti ja mahdollisesti havaituista puutteista ja niiden korjaamisesta laaditaan suunnitelma. Todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. Esiopetus- ja koulu yhteisön ja työskentely-ympäristön tulee olla terveellinen, siisti, esteetön ja esteettisesti viihtyisä.

Oppilaiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen liittyviä asioita seurataan myös säännöllisillä kyselyillä. Oppilaiden ja yhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seurantatietoa muodostuu mm. kouluterveyskyselyistä, TEA viisarista, poissaolotiedoista sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyistä.

13.2 Poissaolojen suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Lasten ja nuorten koulupoissaolot ovat huolestuttava ja vakava sekä usein vaikeasti hoidettava ilmiö. Poissaololla on taipumus nopeasti muodostua oppilaalle ratkaisumalliksi. Ne voivat hankaloittaa opinnoissa etenemistä, vaikuttaa oppilaan kaverisuhteisiin. Poissaoloilla on yhteys syrjäytymiseen ja mielenterveysongelmiin myöhemmin elämässä. Monialaisella yhteistyöllä verkoston kanssa varhaisessa vaiheessa voidaan löytää ratkaisuja tähän ongelmaan.

Ennalta ehkäisevän työn muotoja ovat mm:

- Toimintakulttuuri ja -ympäristö, joissa kaikki oppilaat haluavat olla läsnä.
- Yhteistyö huoltajien kanssa
- Yhteisöllinen opiskeluhoito työ
- Kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet
- Oppimisvaikeuksien tunnistus, niiden mukainen opetus ja opetuksen tukipalvelut
- Aktiivinen poissaolojen seuraaminen koko koulupäivän ajan ja poissaolojen kirjaaminen Wilmaan.

Luokanvalvoja ja muut opettajat seuraavat oppilaiden poissaoloja ja merkitsevät ne päivittäin Wilmaan. Mikäli oppilaalle kertyy huolestuttavalla tavalla poissaoloja, luokanvalvoja on yhteydessä huoltajiin ja selvittää heidän kansa tilanteen. Tarvittaessa laaditaan yhteinen toimintasuunnitelma, jolla tilanne saadaan korjattua ja oppiminen turvattua. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava, että oppivelvollisuus tulee suoritettua. Oppilaan tehtävänä on huolehtia koulunkäynnistä työjärjestyksen mukaisesti. Huoltajalla on velvollisuus selvittää kaikki poissaolot. Huoltajat ilmoittavat etukäteen tiedossa olevista lapsensa poissaolosta esimerkiksi Wilman välityksellä. Poissaolojen ennaltaehkäisemiseksi koulut laativat yhteisen toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on päästä puuttumaan mahdollisimman varhain poissaolojen taustalla oleviin ongelmiin yhdessä oppilaiden, huoltajien ja viranomaisverkostojen kanssa. Suunnitelman tavoitteena on:

- Puuttua poissaoloihin ajoissa syrjäytymisen ehkäisemiseksi
- Tarjota selkeä toimintamalli tilanteisiin, joissa oppilaan poissaolot ovat huolestuttavia
- Luoda yhteneväinen järjestelmä poissaoloihin puuttumiseen oppilaille, huoltajille ja opetus- sekä opiskeluhoitohenkilöstölle.
- Kehittää poissaoloja ehkäisevää työtä
- Kehittää poissaoloja koskevaa verkostoyhteistyötä

Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen kuvataan tarkemmin opetussuunnitelman luvussa 5.1.

13.3 Tupakkatuotteiden ja muiden päihdeiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttuminen

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) asettaa kunnalle velvoitteen tuottaa rakenteet, jotka mahdollistavat ehkäisevän päihdetyön tekemisen. Kunnassa tulee myös laatia vuosittain päivitettävä ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma. Ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakan, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn. Päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä kuuluu kunnalle, joka tekee yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Siuntion kunnan päihdeohjaaja kuuluu hyvinvointialueen koordinoimaan ehkäisevän päihdetyön asiantuntijaverkostoon ja antaa päihdeasioihin liittyen matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa siuntiolaisille nuorille.

Siuntion kunnan ehkäisevän päihdetyön vuosittainen toimintaohjelma laaditaan kaikkia ikäryhmiä koskevaksi. Toimintaohjelman osana on vuosikello, joka ohjaa ehkäisevään päihdetyöhön ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää viestintää, jota pyritään toteuttamaan yhtäaikaaisesti ja yhteistyössä eri toimialojen ja yksiköiden kanssa. Opiskeluhoito toteuttaa esi- ja perusopetusikäisiin kohdistuvaa ehkäisevää päihdetyötä osana omaa toimintaansa yhteistyössä koulun sekä kunnan nuoriso- ja hyvinvointipalveluiden kanssa.

Terveydenhoitaja ottaa terveystarkastusten yhteydessä puheeksi päihdeiden käytön aina 5- luokan, 7-luokan ja 8- luokan terveystarkastuksissa sekä tarpeen mukaan myös muissa terveystarkastuksissa. Perheen päihdeiden ja tupakkatuotteiden käyttöä kartoitetaan myös 1, 5 ja 8-luokan laajoissa terveystarkastuksissa. Kun huoli lapsen/nuoren päihdeiden käytöstä herää suositellaan ajanvarusta terveydenhoitajalle. Terveydenhoitaja voi käyttää apuna lopettamisessa motivoivaa keskustelua lapsen/nuoren kanssa tai tehdä mini-intervention tupakoinnin ehkäisyn ja lopettamisen tukemiseksi. Tarpeen mukaan voidaan varata myös lääkäriaika koululääkärille. Lisäksi myös kuraattori ja psykologi huomioivat nuorten kanssa työskennellessään päihdeiden käytön ja ohjaavat tarpeen mukaan avun piiriin.

14 Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan erikseen toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet. Suunnitelmassa kuvataan opettajan tai rehtorin velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaan (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhoitopalveluihin. Kuvaus yhteistyöstä huoltajien kanssa sekä viranomaisyhteistyö ml. toimintatavat koskien ilmoitusvelvollisuutta sosiaalitoimeen ja/tai poliisille ovat osa suunnitelmia. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on liitetty opiskeluhoitosuunnitelman liitteeksi.

15 Kriisisuunnitelma

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaan sisältyy kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmassa kuvataan kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat kriisitilanteissa sekä toimintavalmiuksien harjoittelu. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tämän kokonaisuuden johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako. Suunnitelmassa kuvataan sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä opetuksen järjestäjän ja koulun välisen tiedottamisen periaatteet. Suunnitelma valmistellaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset sekä psykososiaalisen tuen järjestämisen periaatteet. Kriisisuunnitelma on liitetty opiskeluhoitosuunnitelman liitteeksi.

Opetuksen järjestäjän kriisisuunnitelma jakautuu Siuntiossa kieliryhmittäin:

- Aleksis Kiven koulu + suomenkielinen esiopetus
- Sjundeå svenska skola + svenska förskolan

Kriisisuunnitelmat päivitetään syksyllä 2025.

16 Opiskeluhoollon yhteistyötahot

Siuntion kunnan opiskeluhoollon keskeiset yhteistyötahot ovat:

- Hyvinvointialueen järjestämät perusterveydenhuollon palvelut
 - terveyskeskuspalvelut
 - hammashoitopalvelut
 - neuvolapalvelut
 - puhe-, toiminta- ja fysioterapiapalvelut

- Hyvinvointialueen järjestämät sosiaalipalvelut
 - vammaispalvelut
 - sosiaalityö
 - perheneuvola
 - perhetyö
 - lastensuojelupalvelut
 - mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Erikoissairaanhoido
- Nuorisopalvelut
 - Koulunuorisotyö
- Poliisi

17 Toiminnan arviointi, ohjaus ja valvonta

17.1. Toiminnan arviointi

Koulutuksen järjestäjän on seurattava opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista oppilaitoksissa ja tarkistettava sitä tarvittaessa. Siuntion kunta arvioi opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä kunnan opetustoimen ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Koulutuksen järjestäjän on arvioitava opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä kunnan opetustoimen ja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava ulkopuoliseen opiskeluhoollon koskevaan arviointiin. Opetushallitus ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos seuraavat yhteistyössä opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti. Arvioinnin keskeiset tulokset on julkistettava. [\(29.6.2021/633\)](#)

Koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimitettava opetushallintoviranomaiselle sekä Terveiden- ja hyvinvoinnin laitokselle opiskeluhoollon valtakunnallisessa arvioinnissa, kehittämisessä, tilastoinnissa ja seurannassa tarvittavat tiedot.

Yksiköt arvioivat opiskeluhoollotoimintaa ja yhteisöllistä hyvinvointityötä lukuvuosien päätteeksi laadittavissa toimintakertomuksissa. Arvioinnin tukena käytetään perusopetuksen laatukriteeristöä.

17.2 Toiminnan valvonta

Siuntion kunta vastaa yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa opiskeluhoollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Aluehallintovirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt 6 §:ssä tarkoitetun opiskeluhoollon tämän lain mukaisesti. (14.12.2017/886)